

ततियो पाठो । हिरि सुत्तं ।

या पाठात मित्राची ओळख कशी करावी याविषयीचे वर्णन तथागतानी केले आहे. या पाठातून 'मित्रता कशी असावी' याविषयीचे उद्दिष्ट साध्य होते.

हिरिं तरन्तं विजिगुच्छमानं, तवाहमस्मि इति भासमानं ।
 सख्हानि कम्मानि अनादियन्तं नेसो ममन्ति इति नं विजज्जा ॥१॥
 अनन्वयं पियं वाचं, यो मित्तेसु पकुब्बति ।
 अकरोन्तं भासमानं, परिजानन्ति पण्डिता ॥२॥
 न सो मित्तो यो सदा अप्पमत्तो, भेदासंकी रंधमेवानुपस्सी ।
 यस्मिं च सेति उरसी व पुत्तो, स वे मित्तो यो परेहि अभेज्जो ॥३॥
 पामुज्जकरणं ठानं, पसंसावहनं सुखं ।
 फलानिसंसो भावेति, वहन्तो पोरिसं धुरं ॥४॥
 पविवेकरसं पित्वा, रस उपसमस्स च ।
 निदरो होति निप्पापो, धम्मपीतिरसं पिबन्ति ॥५॥

(हिरिसुत्तं - १-३ सुत्तनिपात खुदकनिकायो)

सद्वृत्त (शब्दार्थ)

हिरि - लाज
 विजिगुच्छमानं - विजयी होणे
 इति - खरोखर
 अनादियन्त - तिरस्कार करणे
 ममन्ति - माझा
 पकुब्बति - करणे
 भेदासंकी - फुट टाकणारा, भेदी
 अप्पमत्तो - अल्प मताचा
 चसेति - चेष्टा करणे
 अभेज्जो - न डळमळणारा, दृढ निश्चयी
 पसंसावहनं - प्रसन्नचित्त
 भावेति - कामना करणे

तरन्तं - करणारा
 सखाहमस्मिं - मित्रता
 भासमानं - बोलणारा
 नेसो - बसून राहणारा
 अनन्वय - परिपूर्ण
 अकरोन्त - अपमान करणे
 रंधमेवानुपस्सी - सूक्ष्म दोष जाणणारा
 यस्मि - जो कोणी
 परेहि - दुसऱ्याचे
 पामुज्जकरणं - कर्तव्यनिष्ठ
 फलानिसंसो - फळप्राप्ती
 वहन्तो - कार्यरत राहणे

भासमानं - बोलणारा

परिजानन्ति - जाणणारा

अभ्यास

(३) कल्याणकारी मित्राची ओळख काय आहे ?

- विचारपूर्वक मैत्री करावी.

